

[Forsvarsministeren.]

heri indbefattet hæren, flyvevåbnet, søværnet og de forskellige korps, som forsvarret omfatter. Det er nemlig dette, der er det talmæssige omfang af de indkaldelser, som for tiden finder sted, og som danner grundlaget for den mobiliseringsordning, hvorpå Danmarks deltagelse i det vesteuropæiske forsvar hviler. Man kan ikke befri sig for den tanke, at forslagsstillerne i nogen grad har overset, at det ikke alene drejer sig om at have en vis minimal beredskabsstyrke stående under våben, men om, som det ærede medlem også fremhævede, at et effektivt forsvar i krigstilfælde må omfatte en mobilisering af hjemsendte uddannede værnepligtige. Foruden at have en stående beredskabsstyrke til øjeblikkelig anvendelse — et problem, som vi jo drøfter her i landet i øjeblikket — vil det således være påkrævet, at man hele tiden, kontinuerligt, har en uddannelsesmaskine i gang til produktion, om jeg så må sige, af de værnepligtige, der i givet fald kan indkaldes og være brugelige til krigstjeneste under moderne forhold. Det vil være helt forfejlet at tænke sig, at der med den afgang af frivilligt personel, som naturligvis vil finde sted, også i den af retsforbundet tænkte hær, skulle kunne ydes noget væsentligt bidrag til en sådan mobiliseringsstyrke. En vis hård kerne af fast personel er jo også nødvendig i dag og søges fremskaffet efter bedste evne. Men det kan ikke hjælpe noget at nøjes med en hård kerne; man må tillige have en værnepligtig masse, indenfor hvilken denne hårde kerne skal danne et rygstød.

Det er nu engang — i hvert fald under vore forhold — en kendsgerning, at uddannelsen af en moderne udrustet feltsoldat, selvom de bedst tænkelige forudsætninger er tilstede med hensyn til øvelsespladser, befalingsmandsrammer og uddannelsesapparat iøvrigt, ikke kan gennemføres på væsentlig kortere tid end et år, og det vil være ganske forkert at tro, at vi i dag, hvor der mangler meget i disse ideale forudsætninger, skulle kunne komme ned under dette minimum af tjenestetid. Selvom man i aldrig så høj grad vil anerkende den danske befolknings høje kulturelle og oplysningsmæssige standard, vil det være for optimistisk på forhånd at gå ud fra, at den danske befolkning skulle have et så stort forspring fremfor andre nært beslægtede folkeslag med tilsvarende menneskelige forudsætninger, såsom f. eks. Sverige, Norge, Amerika, England og Frankrig — for at nævne et par lande.

Gennemførelsen af de principper, der er antydnet i det her foreliggende forslag, må altså være betinget af, at man ad frivillig vej vil kunne få hele det antal værnepligtige, som man i dag gennem værnepligten har pålagt en tvungen militæruddannelse, til frivilligt og indenfor nogenlunde de samme aldersklasser som nu at melde sig til mindst et års uddannelse. Hvor forfejlet en sådan betragtningsmåde er, turde være indlysende for enhver, der ser virkeligheden i øjnene.

Men når man går lidt videre frem i forslaget i sin søgen efter et ståsted for en vurdering af dets konsekvenser, kommer forholdene til at tage sig endnu mere afskrækkende ud. Der tales nemlig i bemærkningerne om, at der for hærens specialvåben, for flyvevåbnet og for flåden må gælde særlige ordninger, der væsentligt skal bygge på fast mandskab.

Jeg ved, at det ærede medlem hr. Viggo Starcke er klar over, at de militære sagkyndige, der har gennemgået den forelagte skitse, er af den overbevisning, at forslagsstillerne næppe har gjort sig helt klart, hvor store indskrænkninger denne undtagelsesbestemmelse i praksis vil medføre. Jeg ved også, hvilke oplysninger af konkret art man har givet det ærede medlem, og jeg vil gentage dem her.

Af de ca. 20 000 mand, der for tiden årlig indkaldes til hæren, modtager fodfolket ca. 10 000, og heraf uddannes igen ca. 4 000 ved fodfolkets specialenheder. Det vil med andre ord sige, at retsforbundets forslag kun kommer til at gælde for fodfolkets lette kompagnier, d. v. s. ialt 6 000 mand af de 10 000, der årlig indkaldes i øjeblikket, eller godt 20 pct. af den samlede indkaldte styrke, der er på ca. 28 000 mand for tiden til alle våben. For de øvrige 22 000 mands vedkommende — eller ca. 80 pct. af samtlige styrker ved forsvarret — må der altså, såfremt man stadig tør gå ud fra, at forslaget omfatter det samme antal mand til stadig tjeneste, som man i øjeblikket har indkaldt, anvendes fast mandskab, d. v. s. de af rigsdags beslutningens punkt 2) A omfattede personer, der efter at have gennemgået militær uddannelse vælger militærtjeneste som fast erhverv enten som menige eller som befalingsmænd. Det drejer sig altså om hærens specialvåben, nemlig panservåben, artilleri, ingeniørtropper, telegraf-tropper o. s. v. samt alle søværnets styrker og alle flyvevåbnets styrker.

Her møder vi ud fra en militær betragtning en meget væsentlig skavank ved det fremsatte forslag. Under det nuværende værnepligtssystem kan man nemlig udvælge